

Hørings svar fra Faglig råd i gravferdssektoren vedrørende høringsnotat om forslag til endringer i gravferdsloven.

Faglig råd i gravferdssektoren ønsker med dette å gi sin uttale om forslag til ny gravferdslov.

Faglig råd ble opprettet på initiativ fra Norsk forening for kirkegårdskulturs (NFK) årsmøte i 2006. Formålet med rådet er å skape et treffpunkt hvor representanter for ulike aktører i gravferdssektoren kan diskutere felles utfordringer. I rådet sitter representanter fra Norsk Bergindustri, HSH gravferd, Fagforbundet, Delta og KA Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon og NFK. I tillegg møter Per Tanggaard fra Kirkerådet og Helge Klingberg som fagressurser. Rådet har i løpet av de drøyt to siste årene hatt behovet for revisjon av gravferdsloven på dagsorden ved flere anledninger, også i fellesmøter med representanter fra daværende Kultur- og kirke departementet.

De ulike organisasjonene representert i Faglig råd vil hver for seg gi sine hørings svar. Rådet ønsker likevel å understreke noen punkter sektoren stiller seg samlet bak.

Forslag til endring av § 23:

Den som har forvaltningsansvaret for gravlegging i kommunen innbyr minst en gang i året de tros- og livssynssamfunn som er virksomme på stedet, til et møte for å drøfte hvordan tros- og livssynssamfunnenes behov ved gravferd kan ivaretas.

Faglig råd er positive til slike forum, men har følgende merknader:

- Faglig råd vil peke på at slike mer eller mindre frittstående forum kan legge press på fellesrådenes saksbehandling og binde disse i gravferdspolitiske spørsmål. Det bør presiseres hvor omfattende arbeidet i forumet skal være og hvilken myndighet det eventuelt skal ha.
- Gravferdsbyråene bør ha en representant i slike forum. Det bør også kunne vurderes om eventuelt eldreråd eller andre lokale interessenter kan få representasjon der det synes naturlig.
- Faglig råd mener det i mange kommuner ikke vil være grunnlag for å opprette slike fora. I slike tilfeller bør det være muligheter for en løsning hvor regionale råd løser de samme oppgavene. Det er avgjørende at slike møtepunkter står i forhold til behov og oppgaver.

Forslag til endring av § 1

Grunnleggende bestemmelser

Gravlegging skal skje med respekt for avdødes religion og livssyn

Rimelig og nødvendig at det tas hensyn til individers religion og livssyn. Men dette må ikke komme på bekostning av en grunnleggende respekt og åpenhet for alle. Hele sektoren møter i dag utfordringene fra et økende antall ønsker om individuelle ønsker. Grenseoppgangen mellom hva som er religion eller livssyn og hva som er betinget av kultur, tradisjon eller individuelle forestillinger og behov vil være vanskelig å trekke i mange sammenhenger. Faglig råd ønsker derfor at den grunnleggende bestemmelsen får en mer allmenn karakter.

Forslag til endring av § 6

Ved gravlegging i grav som er særskilt tilrettelagt for å imøtekomme religiøse og livssynsmessige (minoriteters) behov, dekkes kostnadene av kirkelig fellesråd i hjemkommunen når denne ikke selv har et slikt tilbud.

Bør utvides til også å gjelde folk som ufrivillig blir plassert i annen kommune eller i en del av hjemkommunen som ikke sokner til hjemplassens gravplass. Ideelt sett mener Faglig råd at det bør innføres et system tilsvarende det svenske, hvor hjemkommunen betaler grav for sine innbyggere, uavhengig om vedkommende gravlegges i bopelskommunen eller ikke.

Videre mener Faglig råd det er nødvendig å tilstrebe størst mulig grad av likebehandling og enhetlig avgiftsnivå ved gravlegging av avdøde med bopel i en annen kommune. Slik det er i dag varierer avgiftssatser og kriterier i uhensiktmessig stor grad. Faglig råd imøteser arbeidet med en helhetlig gjennomgang av systemet for avgifter og annen brukerbetaling i forbindelse med gravferd og mener disse problemstillingene bør utredes nærmere i den forbindelse.

Forslag til endring av § 10, 12 og 13, vr frist for gravlegging/kremasjon

Faglig råd er svært tilfreds med utvidelsen av frist for gravlegging og mener dette representerer en nødvendig tilpassning til moderne forhold og behov. Rådet mener imidlertid at kommunene bør pålegges å ha tilgjengelig kjøleromskapasitet og dermed gi alle mulighet til å operere med 14-dagers frist for gravlegging.

Likestilling mellom gravferdsformene kistegravlegging og kremasjon

Faglig råd mener likestilling mellom kistebegravelse og kremasjon først blir mulig dersom det ikke gis mulighet til å kreve kremasjonsavgift av ansvarlig for gravferden. Vi mener derfor at muligheten til å kreve kremasjonsavgift må ut av den nye loven.

Om gravferdslovens allmenne karakter, kapittel 4.8.2 i høringsnotatet.

Faglig råd mener bispedømmerådet bør skrives ut av gravferdsloven og at rollen denne instansen ivaretar i dag overføres til fylkesmannen. Dette begrunnes med at bispedømmerådene er et organ som primært skal ivareta Den norske kirke som trossamfunn. Kirkegårdsforvaltningens forpliktelse ovenfor hele befolkningen gjør det derfor etter faglig råds skjønn vanskelig å forsvare bispedømmerådenes nåværende rolle. Videre trekkes det frem at fylkesmannen i langt større grad enn bispedømmerådene innehar den nødvendige kompetanse til å godkjenne kirkegårdsanlegg, krematoriebygg mv.